

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმება (DCFTA - Deep and Comprehensive Free Trade Area)

ნაწილი I

მომზადდა ნინო გვარამაძემ

ნაწილი I

წარმოდგენილი მასალა მოკლედ ასახავს ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების შინაარსს. ტექსტი განკუთვნილია მასწავლებლებისთვის. ადაპტირების შემდეგ გარკვეული ფრაგმენტები შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს მოსწავლეებთან. ასევე, მასწავლებელს შეუძლია დაავალოს მოსწავლეებს კვლევის ჩატარება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულების მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ.

შეთანხმების არსი

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმება (DCFTA) ასოცირების შესახებ შეთანხმების უმნიშვნელოვანესი ნაწილია (IV კარი - ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები), რადგან სწორედ ის მოიცავს ევროკავშირთან ეკონომიკური ინტეგრაციის მექანიზმს და ევროკავშირის შიდა ბაზარს ხსნის საქართველოსთვის.

საქართველოს მიერ გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის სხვა შეთანხმებებისაგან განსხვავებით, DCFTA გულისხმობს როგორც საქონლით, ისე მომსახურებით ვაჭრობის ლიბერალიზაციას. გარდა ამისა, DCFTA მოიცავს ვაჭრობასთან დაკავშირებულ საკითხთა ფართო სპექტრს (მაგ.: სურსათის უვნებლობა, კონკურენციის პოლიტიკა, ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა, ფინანსური მომსახურება და სხვა) და ითვალისწინებს ვაჭრობასთან დაკავშირებული საქართველოს კანონმდებლობის უტაპობრივ დაახლოებას ევროკავშირის კანონმდებლობასთან.

DCFTA ითვალისწინებდა, რომ საქართველოს მისცემოდა საშუალება, უტაპობრივად მიეღო ევროკავშირის შიდა ბაზრის ოთხი თავისუფლებიდან სამი: საქონლის, მომსახურებისა და კაპიტალის თავისუფალი გადაადგილება. მეოთხე თავისუფლებას - ადამიანების თავისუფალ გადაადგილებას - ხელს უწყობს სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის პროცესი.

DCFTA მოიცავს შემდეგ თავებს:

1. საქონლით ვაჭრობა
2. ვაჭრობაში დაცვითი ზომები
3. ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში, სტანდარტიზაცია, მეტროლოგია, აკრედიტაცია და შესაბამისობის შეფასება
4. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები
5. საბაჟოსა და ვაჭრობის ხელშეწყობა
6. დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია
7. მიმდინარე გადახდები და კაპიტალის მოძრაობა
8. საჯარო შესყიდვები
9. ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები
10. კონკურენცია
11. ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში
12. გამჭვირვალობა
13. ვაჭრობა და მდგრადი განვითარება
14. დავების მოგვარება
15. დაახლოების ზოგადი დებულებები

DCFTA-ის ამოქმედებით, საქართველოში წარმოებულ საქონელსა და მომსახურებას, გარკვეული პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, გაეხსნება მსოფლიოს უმსხვილესი ბაზარი, რომელიც ამ ეტაპზე აერთიანებს 27 ქვეყანას და 450 მილიონზე მეტ მომხმარებელს. საქონლისა და მომსახურების თავისუფალი გადაადგილება ხელს შეუწყობს საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის ზრდას. საქართველო გახდება მიმზიდველი ქვეყანა ინვესტორებისათვის, რაც გამოიწვევს ქვეყანაში საინვესტიციო ნაკადების ზრდას და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას. გარდა ამისა, DCFTA-ის ამოქმედება ხელს შეუწყობს ახალი საწარმოებისა და საექსპორტო პროდუქციის გაჩენას, ქართველი მომხმარებლისთვის უსაფრთხო და უვნებელი პროდუქტის მიწოდებას, სახელმწიფო ადმინისტრირების ორგანოების განვითარებას ევროპული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად. აღნიშნული, საბოლოო ჯამში, პოზიტიურად აისახება ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდასა და განვითარებაზე.

აღსანიშნავია, რომ DCFTA-ის მოლაპარაკებების პროცესში ქართულმა მხარემ მიაღწია უპრეცედენტო შეთანხმებას ევროკავშირთან სატარიფო ლიბერალიზაციის კუთხით. ქართული წარმოშობის ყველა პროდუქტი (ნიორი - კვოტის ფარგლებში), გარკვეული პირობების (სურსათის უვნებლობისა და პროდუქტის უსაფრთხოების სტანდარტები) დაკმაყოფილების შემთხვევაში, ნულოვანი საბაჟო ტარიფით შევა ევროკავშირის ბაზარზე.

მნიშვნელოვნად გამარტივდება მომსახურების ექსპორტი საქართველოდან ევროკავშირში. ქართულ მომსახურების სფეროს, კომპანიებს მიეცემა შესაძლებლობა უმეტეს სექტორებში:

- დააფუძნონ ფილიალები ევროკავშირის ქვეყნებში და მათი საშუალებით მიაწოდონ მომსახურება ევროპელ მომხმარებელს;
- თავიანთ ევროპულ ფილიალებში დაასაქმონ ქართველი მენეჯერები, სპეციალისტები და გაატარონ პრაქტიკა თავიანთ თანამშრომლებს;
- გაუშვან თავიანთი გაყიდვების წარმომადგენლები ევროკავშირში, მათი პროდუქციის გაყიდვის მიზნით მოლაპარაკებების საწარმოებლად;
- მიაწოდონ მომსახურება ევროკავშირის ბაზარს საქართველოდან, ევროკავშირში ფილიალების გახსნის გარეშე.

ქართველ სპეციალისტებს, ინდივიდუალურად თუ კომპანიებს შორის გაფორმებული კონტრაქტების საფუძველზე, მიეცემა საშუალება, გასწიონ მომსახურება ევროკავშირში. შეთანხმება ასევე მოიცავს პროფესიული კვალიფიკაციის აღიარების მექანიზმებს. ამის შემდეგ, მნიშვნელოვნად გაადვილდება ქართველი სპეციალისტების მიერ მომსახურების გაწევა ევროკავშირის ქვეყნებში.

ამასთან, აღსანიშნავია, რომ ქართული საქონელი და მომსახურება ეტაპობრივად მიიღებს დამუშავს ევროკავშირის წევრი ქვეყნების სახელმწიფო შესყიდვებში.

ევროკომისიის ექსპერტები, მოლაპარაკებების დაწყებამდე და შეთანხმების მიღწევის შემდეგაც, მუშაობენ რეკომენდაციებზე, რომელთა განხორციელება უზრუნველყოფს დააჩქარებს შეთანხმების შესრულებისთვის აუცილებელი პირობების დაკმაყოფილებას საქართველოს მხრიდან.

რეკომენდაციების მიხედვით, მოლაპარაკებების დაწყებისათვის ევროკომისიის მიერ პრიორიტეტულად დასახელდა შემდეგი 4 სფერო: ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში, სანიტარული და ფიტოსანიტარული ღონისძიებები (სურსათის უვნებლობა), ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები და კონკურენცია.

აღნიშნულ სფეროებში (ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების გარდა), ევროკომისიის მოთხოვნის თანახმად, საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა ყოვლისმომცველი სტრატეგიები:

- სურსათის უვნებლობის სტრატეგია და საკანონმდებლო მიახლოების პროგრამა;
- სტრატეგია სტანდარტიზაციის, აკრედიტაციის, შესაბამისობის შეფასების, ტექნიკური რეგლამენტებისა და მეტროლოგიის სფეროში და შესაბამისი პროგრამა;
- კონკურენციის პოლიტიკის სტრატეგია.

ინტელექტუალური საკუთრების უღებების დაცვის კუთხით, UNDP-ის ხელშეწყობით, განხორციელებულ იქნა კვლევა ინტელექტუალური საკუთრების უფლების ხელყოფასა და პირატულ მდგომარეობასთან დაკავშირებით საქართველოში.

მოლაპარაკებების დაწყებამდე საქართველოს მთავრობამ ასევე მიიღო სამრეწველო პროდუქტების ბაზარზე ზედამხედველობის სტრატეგია.

განვიხილოთ ზოგიერთი თავი

საქონლით ვაჭრობა

იმპორტი საქართველოში (ვალდებულება)

შეთანხმების ძალაში შესვლისთანავე, ევროკავშირში წარმოშობილი საქონლის იმპორტზე საქართველოში საბაჟო გადასახადი გაუქმდება.

იმპორტი ევროკავშირში (სარგებელი)

შეთანხმების ძალაში შესვლისთანავე, საქართველოში წარმოშობილი საქონლის იმპორტზე ევროკავშირში საბაჟო გადასახადი გაუქმდება (გარდა ნივრისა, რომელზეც საბაჟო გადასახადი გაუქმდება ქვოტის ფარგლებში).

საქართველოდან ევროკავშირში იმპორტირებულ პროდუქციის ნაწილზე განსაზღვრულია შემდეგი ღონისძიებები:

1. ევროკავშირში „შესვლის ფასი“ - ადვალური გადასახადიდან თავისუფალი (Entry Price - Ad Valorem Free)

28 სატარიფო ხაზზე (სრული სატარიფო ნუსხის (9383) 0.3%) იმოქმედებს ევროკავშირში „შესვლის ფასი“ - Entry Price (იმპორტის ფიქსირებული ფასი). აღნიშნულ შემთხვევაში, თუ საქართველოში წარმოშობილი პროდუქციის საინვოისო ფასი, ევროკავშირში იმპორტისას, ევროკავშირის მიერ დადგენილ ფიქსირებულ ფასზე დაბალი იქნება, იმპორტიორი გადაიხდის სხვაობას საინვოისო და ფიქსირებულ ფასს შორის, ხოლო თუ თანაბარი ან უფრო მაღალი იქნება, პროდუქცია „შესვლის ფასი“-ს მექანიზმისგან თავისუფლდება.

ამასთან, ქართული წარმოშობის პროდუქტზე უქმდება ადვალური საბაჟო გადასახადი, რომელიც ჩვეულებრივი ვაჭრობის რეჟიმში, ემატება ზემოაღნიშნულ 28 დასახელების საქონლის ჯგუფს.

2. გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმი (anti-circumvention mechanism)

სოფლის მეურნეობისა და კვების გადამამუშავებელი პროდუქციის 277 სატარიფო ხაზი (სრული სატარიფო ნუსხის (ნომენკლატურის) 3%) ექვემდებარება გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმს. მექანიზმი მდგომარეობს შემდეგში:

როდესაც კალენდარული წლის დასაწყისიდან გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმს დაქვემდებარებული ერთი ან მეტი პროდუქტის იმპორტი მიაღწევს ფიქსირებული რაოდენობის 70%-ს, ევროკავშირი ატყობინებს საქართველოს კონკრეტული პროდუქტის იმპორტის მოცულობის შესახებ. საქართველოს აქვს შესაძლებლობა, წარუდგინოს ევროკავშირს არგუმენტირებული (მაგ.: წარმოების მოცულობის გაზრდის, უხვმოსავლიანობის და ა.შ) დასაბუთება იმპორტის შესაძლო გადაჭარბების შესახებ. ასეთ შემთხვევაში, საქართველოს შეუძლია განახორციელოს მექანიზმით გათვალისწინებულ რაოდენობაზე მეტი ოდენობის პროდუქციის იმპორტი ევროკავშირში საბაჟო გადასახადის გარეშე.

3. სატარიფო ქვოტა

სატარიფო ქვოტა (საბაჟო გადასახადების ლიბერალიზაცია ფიქსირებული რაოდენობის ფარგლებში) დაწესებულია მხოლოდ ნიორზე 220 ტონის ოდენობით. აღნიშნული რაოდენობის ფარგლებში, კალენდარული წლის განმავლობაში, საქართველოში წარმოშობილი ნივრის იმპორტი ევროკავშირში განხორციელდება საბაჟო გადასახადის გარეშე.

საქონლის წარმოშობის წესები

იმისათვის, რომ საქონელმა ისარგებლოს თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმით, მან უნდა დააკმაყოფილოს საქონლის წარმოშობის კრიტერიუმები, რომლებიც განისაზღვრება შესაბამისი პროტოკოლით (ქართული, ინგლისური).

ეს კრიტერიუმები მოიცავს როგორც საქონლის დამუშავების აუცილებელ მინიმალურ პირობებს, ისე საქონლის წარმოებისთვის აუცილებელი მასალის ზღვრულ რაოდენობას, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს საქონელი ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის სტატუსის მოსაპოვებლად.

პროტოკოლში არსებობს დათქმა, რომელიც მხარეების ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, შესაძლებელს გახდის ე.წ. კუმულაციის პრინციპის გამოყენებას საქართველოს, თურქეთსა და ევროკავშირის შორის. ეს გულისხმობს, რომ შესაძლებელია საქონელს მიენიჭოს საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოშობილის სტატუსი იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მის წარმოებაში გამოყენებულია თურქეთის ტერიტორიაზე წარმოებული მასალები. აღნიშნული საქონელი ევროკავშირში იმპორტისას თავისუფლდება საბაჟო გადასახადისგან, რაც აამაღლებს საქართველოს მწარმოებლების კონკურენტუნარიანობას. აღნიშნული შეთანხმება ასევე ითვალისწინებს პერსპექტივას, საქართველო მიუერთდეს პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის ერთიანი წარმოშობის წესების სისტემას, რაც კიდევ უფრო ხელმისაწვდომს გახდის ნედლეულს ადგილობრივი წარმოების გასავითარებლად.

როგორც ზემოთქმულიდან ჩანს, საქართველო იღებს დიდ შეღავათს საქონლის გატანისას ევროკავშირის ქვეყნებში და გარკვეულ ვალდებულებებს გაყალბების წინააღმდეგ.

ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში, სტანდარტიზაცია, მეტროლოგია, აკრედიტაცია და შესაბამისობის შეფასება

შეთანხმების ეს ნაწილი ითვალისწინებს საქართველოს სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტების, მეტროლოგიის, ბაზრის ზედამხედველობის, აკრედიტაციისა და შესაბამისობის შეფასების სისტემების დაახლოებას ევროკავშირის შესაბამის სისტემებთან, რაც, თავის მხრივ, გულისხმობს როგორც საკანონმდებლო, ასევე ინსტიტუციონალურ დაახლოებას.

ვალდებულება

თავში (დანართები) გაწერილია კანონმდებლობის ეტაპობრივი დაახლოების როგორც ჰორიზონტალური, ასევე სექტორული პრიორიტეტები. ჰორიზონტალურ კანონმდებლობასთან დაახლოება მოიცავს ზემოთ ჩამოთვლილი სფეროების მოწყობის, ფუნქციონირების ზოგადი პრინციპების გადმოტანას საქართველოს კანონმდებლობაში, ხოლო სექტორულ კანონმდებლობასთან დაახლოება გულისხმობს ევროკავშირის ახალი და გლობალური მიდგომის დირექტივების გადმოტანას საქართველოს კანონმდებლობაში. ეს დირექტივები ეხება სამრეწველო პროდუქციას და მოიცავს

21

ევროპულ

დირექტივას.

შეთანხმების თანახმად, უნდა დაინერგოს ეფექტიანი ბაზრის ზედამხედველობის სისტემა სამრეწველო პროდუქტებზე, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ბაზარზე უსაფრთხო პროდუქტის განთავსებას და ამ გზით ადამიანის სიცოცხლის, ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვას.

სარგებელი

მას შემდეგ, რაც ევროკავშირის შემოწმების შედეგად დადასტურდება, რომ საქართველომ ჰორიზონტალური, ასევე სექტორული კანონმდებლობა და შესაბამისი ინსტიტუციები სრულად დააახლოვა ევროკავშირის კანონმდებლობასა და მოთხოვნებთან, შეთანხმების თანახმად, შესაძლებელია გაფორმდეს ACAA (შეთანხმება შესაბამისობის შეფასებისა და ინდუსტრიული პროდუქტების აღიარების შესახებ - Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products (ACAA)). აღნიშნულმა შეთანხმებამ შეიძლება მოიცვას ერთი ან რამდენიმე სექტორი. ACAA უზრუნველყოფს მხარეებს შორის ვაჭრობას იმავე პირობებით, რომლებიც გამოიყენება ამავე პროდუქციით ვაჭრობისას ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებს შორის.

სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები

შეთანხმება გულისხმობს სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ღონისძიებებს დაქვემდებარებული პროდუქციით ვაჭრობის ხელშეწყობას; იმავდროულად, ადამიანთა, ცხოველთა და მცენარეთა ჯანმრთელობის დაცვას შემდეგი ღონისძიებებით:

- ვაჭრობასთან დაკავშირებული სანიტარული და ფიტოსანიტარული ღონისძიებების სრული გამჭვირვალობა;
- საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან;
- ცხოველთა და მცენარეთა ჯანმრთელობის სტატუსის აღიარება და რეგიონული პრინციპის დანერგვა;
- საქართველოსა და ევროკავშირს შორის სანიტარული და ფიტოსანიტარული ღონისძიებების გატარებისას თანამშრომლობის გაღრმავება.

ამასთან ერთად, შეთანხმება მიზნად ისახავს საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ცხოველთა კეთილდღეობაზე ერთნაირი მიდგომების ჩამოყალიბებას.

ვალდებულება

- შეთანხმებიდან გამომდინარე, საქართველოს მხარე ვალდებულია იღებს, მოახდინოს საკუთარი კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია შესაბამის ევროპულ სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ კანონმდებლობასთან. ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის შემდეგ 6 თვის ვადაში საქართველომ უნდა შეიმუშაოს იმ ევროპული საკანონმდებლო აქტების ნუსხა, რომლებთანაც მოხდება ქართული კანონმდებლობის ეტაპობრივი დაახლოება.

- შეთანხმების მიხედვით, დაახლოების სია უნდა იყოს დაყოფილი პრიორიტეტების მიხედვით და გაწერილი დროში, რაც ხელს შეუწყობს როგორც ერთი პროდუქტით, ასევე პროდუქტების ჯგუფით ვაჭრობას მხარეებს შორის.
- საკანონმდებლო დაახლოება ქვაკუთხედია საქართველოსა და ევროკავშირს შორის სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ კონტროლს დაქვემდებარებული პროდუქციით ვაჭრობისას. აღნიშნულის მიღწევა იქნება საფუძველი ქართული მარეგულირებელი სისტემის ევროპულ რეგულაციებთან ექვივალენტობის დადგენისას.
- ექვივალენტობის დადგენა შესაძლებელი იქნება ერთ ღონისძიებაზე, ღონისძიებათა ერთობლიობაზე ან სისტემაზე, რომელიც ეხება სექტორს, ქვესექტორს, კონკრეტულ პროდუქტს ან პროდუქტების ჯგუფს. ექვივალენტობის ფორმალურად აღიარების შემდეგ, მისი დანერგვა მოხდება მხარეებს შორის ვაჭრობაში. გადაწყვეტილება ექვივალენტობის აღიარების შესახებ შესაძლოა გამოიხატოს საბაჟო გამშვებ პუნქტებზე ტვირთის ფიზიკური შემოწმების შემცირებით, აგრეთვე სერტიფიკატებისა და საწარმოების ექსპორტიორთა სიაში შეტანის პროცედურების გამარტივებით.

სარგებელი

ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულება საქართველოს შესაძლებლობას მისცემს, გააუმჯობესოს საკუთარი სანიტარული და ფიტოსანიტარული სისტემა, ცხოველთა კეთილდღეობის კანონმდებლობა, შეინარჩუნოს ვეტერინარული კეთილსაიმედოობა, დაიცვას ქვეყნის ტერიტორია მავნე ორგანიზმების შემოჭრისა და გავრცელებისგან, მიაღწიოს ევროპული რეგულირების ექვივალენტურ დონეს, რაც საშუალებას მისცემს ქართულ წარმოებას, გამარტივებული წესით ივაჭროს ევროკავშირთან ცხოველური და მცენარეული წარმოშობის პროდუქციით.

სანიტარული და ფიტოსანიტარული სისტემის გაუმჯობესება და ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოება გაზრდის ქართული პროდუქციის ხარისხს და აამაღლებს სანდოობას მსოფლიო ბაზარზე, რაც ხელს შეუწყობს ქართული ექსპორტის ზრდას. გარდა ამისა:

- ქართველ მომხმარებელს მიეწოდება უსაფრთხო და უვნებელი პროდუქტი;
- შემცირდება ქართველი ექსპორტიორებისათვის ექსპორტთან დაკავშირებული ხარჯები;
- მოხდება სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების მოდერნიზება;
- ამაღლდება ქართული აგრარული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობა.

თავის მოკლე მიმოხილვა

შეთანხმება ეხება საბაჟო საკითხებში თანამშრომლობასა და პროცედურების გამჭვირვალობას.

ვალდებულება

შეთანხმების ძალაში შესვლიდან 4 წლის ვადაში, ქართულ მხარეს ეკისრება ვალდებულება, რომ მოხდეს ქართული საკანონმდებლო ბაზის დაახლოება 1992 წლის 12 ოქტომბრის ევროკავშირის საბჭოს რეგულაციასთან (ევროკავშირის საბაჟო კოდექსი). აღნიშნული გულისხმობს საქართველოს საბაჟო სისტემაში ევროკავშირში მოქმედი მსგავსი საბაჟო პროცედურების დანერგვას, რომლის მიზანია საქართველოსა და ევროკავშირის ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის ერთნაირი საბაჟო რეგულირების გარემოს შექმნა. გასათვალისწინებელია, რომ ამისთვის დასაწერია კერძო სექტორის ნებაყოფლობითი კანონმორჩილების უფრო მაღალი სტანდარტები (უფლებამოსილი ეკონომიკური ოპერატორი), ასამაღლებელია საბაჟო კონტროლის ეფექტურობა. შესაბამისად, უნდა დაჩქარდეს საბაჟო ადმინისტრირების სისტემის მოდერნიზება, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მისი სათანადოდ აღჭურვა, ადამიანური რესურსების კვალიფიკაციის ამაღლება.

ასევე, შეთანხმების ხელმოწერიდან 4 წლის ვადაში, ქართულ მხარეს ეკისრება ვალდებულება, შეუერთდეს 1987 წლის 20 მაისის კონვენციას საქონლით ვაჭრობისას გამარტივებული პროცედურების შესახებ და 1987 წლის 20 მაისის კონვენციას ტრანზიტის საერთო პროცედურების შესახებ.

საქართველო ასევე მოახდენს ინტელექტუალური საკუთრების საზღვარზე დაცვის მარეგულირებელი წესების დაახლოებას ევროპაში მოქმედ შესაბამის რეგულაციებთან და ღირეფტივებთან.

სარგებელი

საქართველოს საბაჟო რეგულაციები დაუახლოვდება ევროკავშირის პროგრესულ რეგულაციებს. განხორციელდება მჭიდრო თანამშრომლობა საქართველოსა და ევროკავშირის საბაჟო ადმინისტრაციებს შორის, რაც ხელს შეუწყობს საქართველო-ევროკავშირის შორის ექსპორტ/იმპორტის პროცედურების გამარტივებას.

საკანონმდებლო დაახლოების პროცესი კერძო სექტორს მისცემს საშუალებას, მინიმუმამდე შეამციროს საქართველოსა და ევროკავშირის სხვადასხვა სამართლებრივი ვალდებულების შესრულების შედეგად დანახარჯების ოდენობა საქონლის იმპორტ-ექსპორტისას. ასევე ხაზგასასმელია, რომ ტრანზიტის საბაჟო პროცედურისას, საქართველოს საბაჟოს მიერ გაცემული სატრანზიტო დოკუმენტაცია და გარანტია იმოქმედებს ევროკავშირის (შვეიცარია, ნორვეგია, თურქეთი) სისტემის მასშტაბით და

გადამზიდავები ვალდებული არიან იქნებოდნენ, განმეორებით მოიპოვონ გარანტია ან ტრანზიტის ქვეყნის საბაჟოსთვის გააფორმონ დამატებითი დოკუმენტები საქონლის საქართველოს ტერიტორიიდან გატანიდან დანიშნულების ადგილამდე. მოცემული წარმოდგენს კიდევ ერთ დანაშოგს საქართველოში მომუშავე მეწარმეებისა და ექსპორტიორებისათვის და დადებითად იმოქმედებს ქართული საქონლის ღირებულებაზე და, შესაბამისად, მის კონკურენტუნარიანობაზე.

ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სფეროში კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის მიზანია, საქართველოს ბაზარზე უფრო ხელსაყრელი პირობები შეუქმნას როგორც ინტელექტუალური საკუთრების უფლებით დაცული საქონლის ადგილობრივ მომხმარებლებს, ასევე ინტელექტუალური საკუთრების უფლების მქონე პირებს. გაყალბებული პროდუქციის იმპორტის, საავტორო უფლებების დარღვევის ფაქტების მინიმუმამდე შემცირება უფრო ხელმისაწვდომს გახდის ხარისხიან პროდუქციას და დაიცავს მომხმარებელთა უფლებებს, ასევე, ხელს შეუწყობს სამართლიან კონკურენციას და ინვესტიციების მოზიდვას.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. <https://www.economy.ge/index.php?page=economy&s=7>
2. <https://www.economy.ge/?page=economy&s=16>
3. <https://www.economy.ge/?page=economy&s=38>
4. <https://www.economy.ge/?page=economy&s=41>
5. <https://www.economy.ge/?page=economy&s=23>